

Іноваційні підходи до стратегічного управління в умовах трансформації ринку консалтингових послуг

Дарина Андрійчук

*аспірант кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: AndriichukDK@krok.edu.ua,
ORCID: 0009-0003-1092-5680*

У сучасних умовах турбулентності, цифровізації бізнесу та зміни моделей взаємодії між компаніями консалтингові організації вимушені адаптувати свої управлінські підходи та переходити до інноваційних стратегічних рішень. Ринок консалтингових послуг зазнає суттєвої трансформації, пов'язаної зі зростанням ролі даних, автоматизації, інтелектуального аналізу та нових форматів співпраці з клієнтами для створення спільної цінності. Відповідно, стратегічне управління набуває характеру безперервного процесу навчання, моделювання та коригування рішень (Мінцберг Г., 2008). Вітчизняні дослідники підкреслюють важливість інтегрованого бачення управління організацією, що включає формування організаційної культури, культури інновацій, розвиток компетенцій та використання сучасних технологій (Алькема В.Г., Кириченко О.С., 2023). Це створює нові виклики й водночас відкриває можливості для формування стійких конкурентних переваг.

Метою дослідження є аналіз інноваційних підходів до стратегічного управління консалтинговими компаніями в умовах трансформації ринку та формування рекомендацій щодо їх ефективного впровадження.

Для досягнення мети визначено завдання:

1. дослідити сучасні тенденції розвитку ринку консалтингу;
2. узагальнити інноваційні підходи до стратегічного управління;
3. оцінити їх вплив на ефективність консалтингових організацій;
4. визначити ключові фактори успіху впровадження інноваційних стратегій.

Методологічною основою роботи є системний, процесний та функціональний підходи до управління. Використано методи аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення теоретичних положень. Враховано концепції стратегічного планування та стратегічного мислення, представлені в класичних і сучасних наукових працях (Мінцберг, 2008; Шершньова, 2004; Бутко, 2016).

Сучасний ринок консалтингу характеризується швидкими змінами, які спричинені цифровізацією економіки, автоматизацією бізнес-процесів та високою конкуренцією.

Зростає роль сервісів на основі даних, гнучких моделей співпраці, модульних продуктів та індивідуалізованих пропозицій для різних галузей. Крім того, міжнародні тренди вимагають від консалтингових організацій високих стандартів відповідності нормам чинного законодавства, інформаційної безпеки та етичності рішень.

Клієнти очікують не лише експертних рекомендацій, але й інтегрованих

технологічних рішень, аналітики, супроводу стратегічних змін та вимірюваних результатів. На думку Пащенко (Пащенко О.П., 2011), стратегічне управління підприємством стає ефективним тоді, коли враховує зовнішні ризики та здатне швидко адаптуватися до змін. Ця думка істотно викладена у роботах з типології стратегій за Мінцбергом: реалізовану стратегію формує задумана (початкова, свідома) та емерджентна стратегія, яка виникла як відповідь на виклики ринку та непередбачувані події (Mintzberg, Henry, and James A. Waters, 1985). Вкрай важливо слідкувати за зміною зовнішніх та внутрішніх умов, впливом цих змін на бізнес модель та адаптувати стратегічні інструменти управління в умовах невизначеності.

Цифрові інструменти відіграють ключову роль у формуванні сучасної стратегії. Використання інтегрованих автоматизованих систем з управління підприємством (наприклад CRM-, ERP-, BI-системи), хмарних платформ та аналітики даних забезпечує можливість розробляти обґрунтовані стратегії, адаптовані до мінливих умов та прийняття рішень в умовах невизначеності.

Підходи з використанням великих обсягів даних підсилюють точність прогнозування, покращують управління портфелем проєктів і дозволяють контролювати ефективність стратегічних дій у реальному часі.

У період високої турбулентності класичне стратегічне планування є недостатнім (Мінцберг, 2008). Адаптивні стратегії передбачають постійний перегляд цілей, короткі цикли планування, використання гнучких методів управління (agile), а також формування декількох альтернативних сценаріїв розвитку подій. Такий підхід посилює здатність компанії реагувати на непередбачувані зміни.

Шершньова (2004) зазначає, що стратегія без відповідної корпоративної культури не здатна реалізуватися. Інноваційна культура орієнтована на співпрацю, відкритість, безперервне навчання, експериментування та розвиток компетенцій. Для консалтингу важливими є культура довіри, обміну знаннями та залучення співробітників до стратегічних ініціатив.

Сучасна консалтингова діяльність орієнтується на індивідуальні потреби клієнтів, їхні стратегічні цілі та специфіку бізнесу. Використання дизайн-мислення дозволяє формувати гнучкі та релевантні рішення, що створюють реальну цінність (Мармаза О.І., 2015).

Управлінські інструменти — такі як збалансована система показників «Balanced Scorecard», система управління знаннями — дозволяють узгоджувати стратегічні цілі з операційними процесами та систематизувати реалізацію стратегічних ініціатив (Бутко М., 2016).

Для консалтингових компаній це означає можливість швидше масштабувати успішні рішення та підвищувати прозорість управління.

Ефективність інноваційних стратегій у консалтингових організаціях визначається наявністю таких факторів:

- стратегічне лідерство та візійність керівників (Шершньова, 2004);
- інвестиції у навчання персоналу та розвиток компетенцій;

- культура інновацій та відповідальності;
- аналітична зрілість організації;
- технологічні інструменти та цифрова інфраструктура;
- партнерства, мережеві взаємодії та екосистемний розвиток.

Трансформація ринку консалтингових послуг вимагає від організацій переходу до інноваційних підходів стратегічного управління, що включають цифровізацію, адаптивність, розвиток корпоративної культури, клієнтоорієнтованість і використання сучасних управлінських інструментів. Інтеграція цих елементів забезпечує консалтинговим компаніям здатність до стійкого розвитку, формування унікальних конкурентних переваг та підтримання ефективної взаємодії з клієнтами в умовах зростаючої складності економічного середовища.

Ключові слова: інноваційні підходи, стратегічне управління, цифровізація консалтингу, адаптивні стратегії, трансформація ринку консалтингових послуг.

Список використаних джерел

1. Алькема В.Г., Куриченко О.С. *Менеджмент організації: навчальний посібник*. Кн. 1. Київ: Університет «КРОК», 2023. 276 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0035.pdf
2. Mintzberg, Henry, and James A. Waters (1985). "Of Strategies, Deliberate and Emergent." *Strategic Management Journal*, Vol. 6, No. 3, pp. 257–272.
3. Mintzberg, H., Ahlstrand, B., & Lampel, J. (2009). *Strategy Safari: A Guided Tour Through the Wilds of Strategic Management* (2nd ed.).
4. Мармаза О.І. *Стратегічний менеджмент*. Харків 2015. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a58e4482-4369-4300-8979-cbbc67b16e96/content>
5. Скібіцький О.В. *Стратегічний менеджмент*. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
6. Шершньова З.Є. *Стратегічне управління*. Київ: КНЕУ, 2004. 699 с.
7. Мінцберг Г. *Зліт і падіння стратегічного планування*. Київ: Вид-во Олексія Капусти, 2008. 412 с.
8. Пащенко О. *Стратегічне управління розвитком підприємства*. Вісник Хмельницького національного університету, 2011, №2, с. 99–104.
9. Бутко М. *Стратегічний менеджмент*. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 376 с.